

ด่วนมาก

ที่ นร 0202/ 19092

1/19

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม.10300

7 กันยายน 2535

เรื่อง นโยบายการตั้ง ขยายกำลังการผลิตและย้ายสถานที่ตั้ง และมาตรการในการลงโทษโรงงานผลิตน้ำตาลทราย

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ด่วนมาก ที่ อก 0206/3955 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2535

ตามที่ได้เสนอเรื่อง นโยบายการตั้ง ขยายกำลังการผลิตและย้ายสถานที่ตั้ง และมาตรการในการลงโทษโรงงานผลิตน้ำตาลทราย ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา นั้น

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ขอถอนเรื่องนี้ไปพิจารณาอีกครั้ง ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว ลงมติอนุมัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ โดยให้รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาด้วย ดังนี้

1. ข้อเสนอในเรื่องนี้ น่าจะไม่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2534 ซึ่งไม่เห็นชอบด้วยกับนโยบายการตั้ง ขยาย และการย้ายโรงงานน้ำตาล ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ เนื่องจากจะส่งผลให้เกิดการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อขยายพื้นที่การปลูกอ้อยเพิ่มขึ้น
2. ในการพัฒนาอุตสาหกรรม นั้น ไม่ควรส่งเสริมให้ใช้พื้นที่กว้างขวางขึ้น หรือมากกว่า ในปัจจุบัน และต้องเตรียมตัวในอนาคตสำหรับอุตสาหกรรมน้ำตาล ซึ่งจะต้องมีความสำคัญน้อยลง จึงควรต้องปรับตัวตามสภาพเศรษฐกิจ
3. การขยายกำลังผลิตให้สูงขึ้น รัฐจะต้องรับภาระจ่ายเงินอุดหนุนเพิ่มมากขึ้น และเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ผู้บริโภค ซึ่งจะสร้างปัญหาในอนาคต

จึงเรียนมายังมา

ขอแสดงความนับถือ

นายอานาภาส เอก

(โสภณ สุวรรณรุจิ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. 2822706

โทรสาร 2826355

๗ ก.ย. 2535

รองเลขาฯ.....
ผอ.เลขาฯ.....
ผอ......
ผอ......
.....
.....
.....
.....

0202/

ที่ นร 0202/

๔/19

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม.10300

กันยายน 2535

เรื่อง นโยบายการตั้ง ขยายกำลังการผลิตและย้ายสถานที่ตั้ง และมาตรการในการลงโทษโรงงานผลิต น้ำตาลทราย

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ด่วนมาก ที่ อก 0206/3955 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2535

ตามที่ได้เสนอเรื่อง นโยบายการตั้ง ขยายกำลังการผลิตและย้ายสถานที่ตั้ง และมาตรการในการลงโทษโรงงานผลิตน้ำตาลทราย ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา นั้น

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ขอดอนเรื่องนี้ไปพิจารณาอีกครั้ง ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว ลงมติอนุมัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ โดยให้รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาด้วย ดังนี้

1. ข้อเสนอในเรื่องนี้ น่าจะไม่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2534 ซึ่งไม่เห็นชอบด้วยกับนโยบายการตั้ง ขยาย และการย้ายโรงงานน้ำตาล ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ เนื่องจากจะส่งผลให้เกิดการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อขยายพื้นที่การปลูกอ้อยเพิ่มขึ้น
2. ในการพัฒนาอุตสาหกรรม นั้น ไม่ควรส่งเสริมให้ใช้พื้นที่กว้างขวางขึ้น หรือมากกว่า ในปัจจุบัน และต้องเตรียมตัวในอนาคตสำหรับอุตสาหกรรมน้ำตาล ซึ่งจะต้องมีความสำคัญน้อยลง จึงควรต้องปรับตัวตามสภาพเศรษฐกิจ
3. การขยายกำลังผลิตให้สูงขึ้น รัฐจะต้องรับภาระจ่ายเงินอุดหนุนเพิ่มมากขึ้น และเป็นการผลักภาระให้แก่ผู้บริโภค ซึ่งจะสร้างปัญหาในอนาคต

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถือ

นาวาอากาศเอก

(ไพบูลย์ สวรรค์รุ่ง)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. 2822706

โทรสาร 2826355

ด่วนมาก

ที่ อก 0206/3955

ก.ว. 1095
26 ส.ค. 55
16.4024

เลขที่	1021
วันที่	26 ส.ค. 2535
เรื่อง	๑๕๑๐

11/19

กระทรวงอุตสาหกรรม

ถนนพระรามที่ 6 กทม. 10400

๒๖ สิงหาคม 2535

เรื่อง นโยบายการตั้ง ขยายกำลังการผลิตและย้ายสถานที่ตั้ง และมาตรการในการลงโทษโรงงานผลิต
น้ำตาลทราย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

น.ส. (สงวน)

- อ้างถึง
1. หนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ อก 0100/641 ลงวันที่ 14 สิงหาคม 2534
 2. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0202/15499 ลงวันที่ 16 กันยายน 2534
 3. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร 0202/32152 ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2523
 4. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร 0202/22579 ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2525
 5. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนมาก ที่ นร 0202/16323 ลงวันที่ 12 ตุลาคม 2532

26 ส.ค. 2535

สร.3.2-16 ส.ค. 55

สร.3.2-8 ส.ค. 55
สร.3.2-16 ส.ค. 55

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. สำเนาหนังสือที่อ้างถึง
 2. ตารางเปรียบเทียบพื้นที่ปลูกอ้อย
 3. ตารางเปรียบเทียบปริมาณอ้อย
 4. ตารางเปรียบเทียบวันทำการผลิตน้ำตาล

16 ส.ค. 55

ด.อ.

๒๖ ส.ค. ๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึงหมายเลข 1 กระทรวงอุตสาหกรรมได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับนโยบาย
และแนวทางการพิจารณาอนุญาตตั้งโรงงานน้ำตาลหรือขยายกำลังการผลิตต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ซึ่ง
คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2534 ได้มีมติกำหนดแนวนโยบายเกี่ยวกับการตั้ง ขยาย
กำลังการผลิตและย้ายสถานที่ตั้งโรงงานน้ำตาลที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอไว้ว่า ไม่เห็นชอบด้วยกับนโยบาย
การตั้ง ขยายและการย้ายโรงงานน้ำตาลตามข้อ 2 เนื่องจากจะส่งผลให้เกิดการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อขยายพื้นที่
การปลูกอ้อยเพิ่มขึ้น ซึ่งกล่าวโดยสรุปได้ว่า ห้ามมิให้มีการตั้ง ขยายกำลังการผลิตและย้ายสถานที่ตั้งโรงงาน
น้ำตาลทราย ดังรายละเอียดในหนังสือที่อ้างถึงหมายเลข 1 และ 2 ที่ส่งมาด้วยพร้อมนี้ นั้น

กระทรวงอุตสาหกรรมขอเรียนว่า เนื่องจากข้อเสนอในข้อ 2 ของกระทรวงอุตสาหกรรม ตามหนังสือที่อ้างถึงหมายเลข 1 มีอยู่หลายประการด้วยกัน และเป็นข้อเสนอที่เป็นทั้งมาตรการผ่อนคลาย และมาตรการป้องกันเพื่อมิให้ภาวะการผลิตน้ำตาลทรายเกิดความช้งกัน หรือมิให้มีการขยายกำลังการผลิต และย้ายสถานที่ตั้งโรงงานกันโดยไร้ขอบเขตและความเหมาะสม ซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสียต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยตรงทั้งสองกรณี ดังนั้น การที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอในข้อ 2 ของกระทรวง อุตสาหกรรม จึงเป็นผลเท่าเทียมไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอทุกประการที่รวมกันอยู่ในข้อ 2 ทั้งหมด ซึ่งอาจ ก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติต่อโรงงานน้ำตาลด้วยกันได้ กระทรวงอุตสาหกรรมจึงใคร่ขอเรียนโดยสรุป ถึงเรื่องเดิม นโยบายที่ถือปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน ปัญหาในทางปฏิบัติ ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องและความเห็น เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ดังนี้

1. เรื่องเดิม

1.1 นับตั้งแต่คณะรัฐมนตรีได้มีมติตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม 2520 กำหนดนโยบายห้ามตั้ง ขยายกำลังการผลิตและย้ายสถานที่ตั้งโรงงานน้ำตาล ปรากฏว่ายังมีโรงงานน้ำตาลหลายโรงด้วยกัน ผ่าฝืนมติดังกล่าวด้วยการลักลอบขยายกำลังการผลิต ซึ่งทางราชการได้พิจารณาเห็นว่า หากจะดำเนินการ ตามพระราชบัญญัติโรงงานกับโรงงานที่ฝ่าฝืนโดยเด็ดขาดแล้ว ก็จะก่อให้เกิดภาวะช้งกันในการผลิตน้ำตาล ทราย ผลเสียต่อเศรษฐกิจของประเทศและทำให้ชาวไร่อ้อยได้รับความเดือดร้อนด้วย ดังนั้น คณะรัฐมนตรี จึงได้พิจารณาหามาตรการในการลงโทษด้วยการกำหนดค่าให้ชำระ เงินทดแทนพิเศษให้แก่รัฐในอัตราตันละ 1,000 บาท ของจำนวนกำลังการผลิตที่เพิ่มขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาต และให้ชำระเป็นทวีคูณในการกระทำ ความผิดครั้งต่อ ๆ ไปอีก ดังรายละเอียดปรากฏในหนังสือที่อ้างถึงหมายเลข 3 และต่อมาได้มีการปรับปรุง การลงโทษให้รุนแรงยิ่งขึ้น โดยกำหนดอัตราค่าชำระของการกระทำผิดครั้งแรกจากเดิมที่กำหนดไว้ 1,000 บาท/ตัน เป็น 3,000 บาท/ตัน และการกระทำผิดครั้งต่อ ๆ ไปให้เพิ่มเป็นทวีคูณ และให้ นับจำนวนครั้งการกระทำผิดเนื่องจากเดิมด้วยเช่นเดียวกัน ดังรายละเอียดปรากฏในหนังสือที่ อ้างถึงหมายเลข 4

1.2 ส่วนนโยบายในการห้ามตั้ง ขยายกำลังการผลิตและย้ายสถานที่ตั้งโรงงานตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2520 นั้น ก็ได้มีการปรับปรุงให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาวการณ์ มาเป็นระยะ ๆ ด้วยการผ่อนคลายให้มีการขยายกำลังการผลิตและย้ายสถานที่ตั้งโรงงานน้ำตาลให้เหมาะสม

13/19

กับสภาพการปลูกอ้อยได้ โดยมาตรการผ่อนคลายเป็นครั้งสุดท้ายก่อนที่จะมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2534 ให้นับปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2532 ดังรายละเอียดปรากฏในหนังสือที่อ้างถึงหมายเลข 5

2. นโยบายที่ถือปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน

ในปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายห้ามตั้ง ขยายกำลังการผลิตและย้ายสถานที่ตั้งโรงงานน้ำตาล ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2534 ดังรายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึงหมายเลข 2 ดังนั้น ในส่วนที่เกี่ยวกับการขยายกำลังการผลิตนั้น หากโรงงานน้ำตาลรายใดดำเนินการไปโดยไม่ได้รับอนุญาตจากทางราชการแล้ว ในทางปฏิบัติที่ผ่านมากระทรวงอุตสาหกรรมก็จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตาม มาตรการลงโทษโรงงานตามมติคณะรัฐมนตรีที่กล่าวมาแล้วในข้อ 1.1 ต่อไป

3. ปัญหาในทางปฏิบัติ

3.1 ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่ามติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2534 ได้มีมติไม่เห็นชอบ ด้วยกับข้อเสนอในข้อ 2 ของกระทรวงอุตสาหกรรมตามหนังสือที่อ้างถึงหมายเลข 1 ซึ่งมีข้อเสนอรวมทั้งหมด 5 ประการด้วยกัน โดยเฉพาะในข้อ 2.5 กระทรวงอุตสาหกรรมได้เสนอว่า

"2.5 ในกรณีโรงงานน้ำตาลได้ดำเนินการตั้งและขยายกำลังการผลิตโดยไม่ได้รับ อนุญาต ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2523 และวันที่ 21 ธันวาคม 2525 โดยเคร่งครัด"

3.2 จากการที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติไม่เห็นชอบด้วยกับข้อเสนอของกระทรวงอุตสาหกรรม ที่กล่าวมาแล้วนั้น เป็นผลให้มาตรการลงโทษโรงงานน้ำตาลที่ระหว่าความผิดถูกยกเลิกไปด้วย ซึ่งในทาง ปฏิบัติกระทรวงอุตสาหกรรมก็จะต้องดำเนินการกับโรงงานเหล่านี้ตามพระราชบัญญัติโรงงาน ฯ ต่อไป ซึ่งอาจก่อให้เกิดภาวะชงักงันในการผลิตน้ำตาลทรายได้ เพราะโรงงานจะต้องทำการรื้อถอนเครื่องจักร และอุปกรณ์ในส่วนที่เกินกำลังการผลิตที่ได้รับอนุญาตออกไป ทำให้ไม่สามารถทำการผลิตน้ำตาลทรายได้ ตามปกติในระหว่างรื้อถอน อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อเศรษฐกิจของประเทศรวมทั้งความเดือดร้อนของ ชาวไร่อ้อยอีกด้วย

14/19

3.3 นอกจากนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับนโยบายการห้ามมิให้โรงงานน้ำตาลขยายกำลังการผลิต และหรือย้ายสถานที่ตั้งโรงงานนั้น ในปัจจุบันได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อโรงงานน้ำตาลบางแห่งที่ตั้งอยู่แล้ว กล่าวคือ สภาพการใช้สอยที่ดินบริเวณใกล้เคียงที่ตั้งโรงงานน้ำตาลที่เคยเป็นแหล่งเพาะปลูกอ้อยได้เปลี่ยนแปลงไป อันสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ที่ดินหลายแห่งและเป็นจำนวนมาก เปลี่ยนไปเป็นที่จัดสรร ที่อยู่อาศัย สนามกอล์ฟหรือกิจการอุตสาหกรรมประเภทอื่น เป็นต้น ที่ดินซึ่งเคยใช้ปลูกอ้อยมีราคาแพงจนไม่คุ้มกับการปลูกอ้อย ทำให้โรงงานน้ำตาลหลายแห่งทั้งในภาคกลางตอนล่าง ภาคตะวันออกและภาคเหนือตอนบน ประสบกับปัญหาการมีอ้อยไม่พอเพียงที่จะป้อนโรงงานได้ โรงงานหลายแห่ง ต้องไปซื้ออ้อยในแหล่งเพาะปลูกที่มีระยะทางเกินกว่า 100 กิโลเมตร ซึ่งเป็นการสิ้นเปลืองทางการขนส่ง หากจะปล่อยให้สถานการณ์เป็นอยู่เช่นนี้ โรงงานที่ตั้งอยู่ในเขตที่มีปัญหาพื้นที่เพาะปลูกลดน้อยลง ก็จะประสบกับภาวะการขาดทุนและอาจต้องหยุดดำเนินการในที่สุด ซึ่งเป็นผลเสียต่อเศรษฐกิจของประเทศเช่นเดียวกัน

4. ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง

4.1 โดยที่มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2534 ได้อนุมัติให้กระทรวงอุตสาหกรรม ดำเนินการตามนโยบายการปรับปรุงและพัฒนาอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย ซึ่งประกอบด้วยแผนงาน 3 ประการ คือ

(1.1) แผนการปรับปรุงและพัฒนาการปลูกอ้อยระยะ 5 ปี (ปีการผลิต 2535/36 ถึง 2539/40)

- (1) ปรับปรุงผลผลิตอ้อยต่อไร่ให้เพิ่มจาก 9.5 ตัน/ไร่ ในปีการผลิต 2535/36 เป็น 12 ตัน/ไร่ ในปีการผลิต 2539/40
- (2) พัฒนาคุณภาพความหวานของอ้อยให้เพิ่มจาก 10 ซี.ซี.เอส. เป็น 12 ซี.ซี.เอส.
- (3) จากการปรับปรุงและพัฒนาตาม (1) และ (2) โดยไม่เพิ่มเนื้อที่ปลูกอ้อย ปริมาณอ้อยจะเพิ่มขึ้นระหว่าง 46 - 55 ล้านตัน

(1.2) แผนการปรับปรุงและพัฒนาการผลิตน้ำตาลทราย

- (1) ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงการซื้อขายอ้อยด้วยน้ำหนัก ไปเป็นการซื้ออ้อย ด้วยคุณภาพความหวาน ตั้งแต่ปีการผลิต 2535/36 เป็นต้นไป

15/19

- (2) ปรับปรุงผลผลิตน้ำตาลทรายต่อตันอ้อย โดยเพิ่มจาก 95 กิโลกรัม/ตันอ้อย เป็น 120 กิโลกรัม/ตันอ้อย

(1.3) แผนการปรับปรุงราคาน้ำตาลทรายภายในประเทศในอนาคต

- (1) ผลจากการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกอ้อย และผลิตน้ำตาล ตาม (1.1) และ (1.2) จะสามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตอ้อยและน้ำตาลลงได้
- (2) ในอนาคตก็จะสามารถปรับราคาน้ำตาลทรายภายในประเทศให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงด้านปริมาณความต้องการ ปริมาณการผลิต และ ต้นทุนการผลิตได้

ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมได้มอบหมายให้คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายดำเนินการให้เป็นไปตามมติ คณะรัฐมนตรีดังกล่าวแล้ว โดยเฉพาะในส่วนของการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงระบบการซื้อขายอ้อยด้วย น้ำหนัก ไปเป็นการซื้อขายตามคุณภาพความหวาน นั้น คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายได้ออกประกาศ ให้โรงงานน้ำตาลทุกโรงงานเริ่มดำเนินการในฤดูกาลผลิตปี 2535/36 ที่จะถึงนี้แล้ว

4.2 เนื่องจากการซื้อขายอ้อยตามระบบคุณภาพความหวาน นั้น โรงงานน้ำตาลส่วนใหญ่ ที่ยังไม่เคยมีการซื้อขายอ้อยตามระบบดังกล่าวมาก่อน จำเป็นที่จะต้องลงทุนในการเปลี่ยนแปลงเครื่องจักร และอุปกรณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะแท่นเหวอ้อยตลอดจนเครื่องจักรและอุปกรณ์อื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ ยังจะต้องปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิตให้สอดคล้องกับระบบการซื้อขายอ้อย และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการผลิตให้ได้ผลผลิตน้ำตาลต่อตันอ้อยสูงขึ้นตามเป้าหมายของแผนการปรับปรุงและพัฒนาการผลิตน้ำตาล ทรายดังกล่าวข้างต้นเพื่อลดต้นทุนการผลิตด้วย

4.3 ประกอบกับในปัจจุบันสภาพการณ์การผลิตอ้อยและน้ำตาลทรายของประเทศได้เปลี่ยนแปลง ไปเป็นอันมาก ทั้งในด้านพื้นที่ปลูกอ้อยและปริมาณอ้อย กล่าวคือ

(1) ด้านพื้นที่ปลูกอ้อย

ในฤดูกาลผลิตปี 2534/35 พื้นที่ปลูกอ้อยทั่วประเทศมีจำนวน 5,717,091 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2532/33 เท่ากับ 787,839 ไร่ และปี 2533/34 เท่ากับ 1,382,664 ไร่ โดยในฤดูกาลผลิต ปี 2532/33 มีพื้นที่ปลูกเท่ากับ 4,334,427 ไร่ และปี 2533/34 เท่ากับ 4,676,639 ไร่ หรือเพิ่มขึ้น

16/19

คิดเป็นร้อยละ 31.90 และ 22.25 ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงประเภท การเพาะปลูกของเกษตรกร เช่น จากมันสำปะหลัง ปอ ข้าวโพด ฯลฯ ไปเป็นพืชอ้อย ทั้งรายละเอียดใน เอกสารที่แนบหมายเลข 2

(2) ด้านปริมาณอ้อย

ในฤดูกาลผลิตปี 2534/35 มีปริมาณอ้อยเข้าหีบในโรงงานน้ำตาลทั่วประเทศ จำนวน 47,429,858.163 ตัน เพิ่มขึ้นจากการผลิต 2532/33 เท่ากับ 13,869,778.360 ตัน และปี 2533/34 เท่ากับ 7,067,222.131 ตัน โดยในปีการผลิต 2532/33 มีปริมาณอ้อยเข้าหีบเท่ากับ 33,560,079.280 ตัน และปี 2533/34 เท่ากับ 40,562,636.032 ตัน หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 41.33 และ 16.93 ตามลำดับ ทั้งรายละเอียดในเอกสารหมายเลข 3

4.4 จากการที่พื้นที่ปลูกและปริมาณอ้อยในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้เพิ่มขึ้น จากปีที่ผ่านมาเป็นจำนวนมาก โดยภาคเหนือเพิ่มขึ้นร้อยละ 69.61 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 53.01 ในขณะที่ปริมาณอ้อยในภาคเหนือตอนล่างเพิ่มขึ้นร้อยละ 101.02 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพิ่มขึ้นร้อยละ 60.67 จะเห็นว่าอัตราการเพิ่มของปริมาณอ้อยมีจำนวนมากกว่าการเพิ่มของพื้นที่เพาะปลูก ทั้งนี้ เนื่องจากผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการปลูกอ้อย ทำให้ผลผลิต/ไร่เฉลี่ยเพิ่มขึ้น จาก 7.7 ตัน/ไร่ในปี 2532/33 เป็น 8.3 ตัน/ไร่ในปี 2534/35 ในขณะที่ภาคกลางบริเวณเขต 6 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และเพชรบุรี และในภาคตะวันออกเฉียงเหนือบริเวณจังหวัดระยองและชลบุรี พื้นที่ปลูกและ ปริมาณอ้อยลดลงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน

จากสาเหตุดังกล่าวมีผลให้จำนวนวันทำการผลิตในภาคเหนือตอนล่างและภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพิ่มขึ้นมาก เพราะปริมาณอ้อยมีมากกว่าจำนวนกำลังการผลิตของโรงงานที่มีอยู่ กล่าวคือ ภาคเหนือตอนล่างมีจำนวนวันหีบอ้อยถึง 161 วัน และ 204 วันในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตาราง เปรียบเทียบในเอกสารหมายเลข 5 ซึ่งเป็นระยะเวลาเกินกว่าระยะเวลาเหมาะสมของความสุกแก่ของ พืชอ้อยที่อยู่ในระดับ 120 วันเป็นอันมาก ทำให้ผลผลิตน้ำตาลต่อตันอ้อยลดลงด้วย เนื่องจากเมื่อพ้นระยะ เวลาความสุกแก่ของอ้อยแล้วความหวานในอ้อยจะลดลงตามลำดับ ซึ่งเป็นผลเสียโดยตรงต่อทั้งชาวไร่อ้อย และโรงงานน้ำตาล นอกจากนี้เมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ก็จะเป็นระยะเวลาที่เริ่มเข้าสู่ฤดูฝน ทำให้อ้อยที่เหลือค้างอยู่ในไร่ ไม่สามารถตัดส่งเข้าโรงงานได้เพราะรถบรรทุกไม่สามารถเข้าไปขนอ้อย ในไร่ได้ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่เกษตรกรชาวไร่เป็นอันมาก

17/17

5. ความเห็นของกระทรวงอุตสาหกรรม

5.1 จากข้อเท็จจริงและเหตุผลต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว กระทรวงอุตสาหกรรมได้พิจารณาเห็นว่า หากจะปล่อยให้สภาวะการเป็นไปดังที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อระบบของอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายและเศรษฐกิจของประเทศได้ การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศและสภาพการใช้ที่ดินเป็นกรณีที่ไม่อาจป้องกันหรือจัดระเบียบได้โดยง่าย ดังนั้น กิจกรรมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรมจึงควรได้รับโอกาสให้ปรับปรุงตัวเองตามการเปลี่ยนแปลงของภาคเกษตรกรรมด้วย เพื่อแก้ปัญหาความไม่สมดุลระหว่างปริมาณอ้อยและกำลังการผลิตน้ำตาลของโรงงานในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อมิให้เกิดความสูญเสียเปล่าทางเศรษฐกิจต่อไป

นอกจากนี้ โดยที่ในปัจจุบันยังมีโรงงานน้ำตาลขนาดเล็กที่มีขนาดกำลังการผลิตต่ำกว่า 12,000 ตันอ้อย/วัน ที่ตั้งมานานและมีลักษณะไม่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจอีกเป็นจำนวนมาก และไม่สามารถปรับปรุงให้มีขนาดที่เหมาะสมกับทางเศรษฐกิจได้ เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายห้ามขยายและย้ายสถานที่ตั้งโรงงาน โรงงานเหล่านี้จึงไม่อาจดำเนินการปรับปรุงเครื่องจักรที่ล้าสมัยให้มีประสิทธิภาพในการผลิตที่เพิ่มขึ้นได้ ก่อให้เกิดปัญหาต้นทุนสูงซึ่งมีผลกระทบต่อระบบการบริหารของอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายที่ในปัจจุบันบริหารด้วยระบบการแบ่งปันผลประโยชน์ระหว่างฝ่ายชาวไร่อ้อยและฝ่ายโรงงานน้ำตาลอีกด้วย และในขณะเดียวกันเมื่อได้มีการนำระบบการซื้อขายอ้อยตามคุณภาพความหวานมาใช้แล้ว ก็จำเป็นต้องมีการปรับปรุงเครื่องจักรอุปกรณ์ในการผลิตเพื่อให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับระบบการซื้อขายอ้อยดังกล่าว ตลอดจนการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตเพื่อลดต้นทุนการผลิต อันจะเป็นผลให้สามารถแข่งขันในด้านราคาในตลาดต่างประเทศได้

5.2 ดังนั้น กระทรวงอุตสาหกรรมจึงเห็นสมควรปรับปรุงนโยบาย เกี่ยวกับการขยายและย้ายสถานที่ตั้งโรงงานน้ำตาล และมาตรการในการลงโทษโรงงานน้ำตาลเสียใหม่ จากที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติไว้เดิมเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2534 เป็นดังนี้

ก. นโยบายเกี่ยวกับการย้ายสถานที่ตั้งและหรือขยายกำลังการผลิต

- (1) อนุญาตให้ย้ายสถานที่ตั้งโรงงานจากแหล่งที่มีอ้อยไม่พอเพียง ไปสู่แหล่งที่มีอ้อยมาก และให้สามารถขยายกำลังการผลิตให้เหมาะสมกับปริมาณอ้อยในสถานที่ตั้งใหม่ได้ โดยให้มีขนาดที่เหมาะสมทางเศรษฐกิจด้วย

18/19

- (2) โรงงานในสถานที่ตั้งเดิมที่กำลังการผลิตต่ำกว่า 12,000 ตันอ้อย/วัน
ให้ได้รับการพิจารณาให้ขยายได้เพื่อการปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิต

โดยคงนโยบายห้ามมิให้มีการตั้งโรงงานน้ำตาลเพิ่มขึ้นใหม่ไว้ตามเดิม

ข. มาตรการลงโทษโรงงานน้ำตาล

เมื่อได้มีการกำหนดมาตรการผ่อนคลายเป็นให้โรงงานน้ำตาลมีโอกาสปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิตตามข้อ ก. แล้ว กระทรวงอุตสาหกรรมก็เห็นควรกำหนดมาตรการลงโทษโรงงานน้ำตาลไปในคราวเดียวกันด้วย เพื่อเป็นการป้องกันมิให้โรงงานขยายกำลังการผลิตโดยพลการ ซึ่งอาจไม่เหมาะสมกับสภาวะการผลิตอ้อยและน้ำตาลทราย เพราะหากจะดำเนินการตามพระราชบัญญัติโรงงาน ฯ โดยเคร่งครัดแล้ว ก็อาจก่อให้เกิดภาวะชงกันในการผลิตน้ำตาลทรายได้ ซึ่งจะเป็นผลเสียต่อเศรษฐกิจของประเทศและก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ชาวไร่อ้อยด้วย จึงเห็นควรนำมาตรการลงโทษตามแนวมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2525 มาปรับปรุงให้รุนแรงยิ่งขึ้นเพื่อให้ได้ผลในทางปฏิบัติต่อไปดังนี้ คือ

- (1) โรงงานน้ำตาลรายใดที่ขยายกำลังการผลิตโดยไม่ได้รับอนุญาต จะต้องชำระ
เงินทดแทนพิเศษให้แก่รัฐในอัตรา 10,000 บาท/ตันอ้อย ของจำนวนกำลัง
การผลิตส่วนที่เกินจากที่ได้รับอนุญาต แล้วทางราชการจึงจะออกใบอนุญาต
ประกอบกิจการให้ และหากกระทำความผิดซ้ำอีกก็ให้ปรับเป็นทวีคูณ
(1 - 2 - 4 - 8 ฯลฯ) โดยให้นับจำนวนครั้งกระทำความผิดต่อเนื่อง
จากของเดิมด้วย

6. มาตรการควบคุม

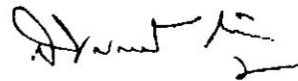
สำหรับมาตรการในการป้องกันปัญหาการบุกรุกป่าสงวนเพื่อการปลูกอ้อย หรือการขยายพื้นที่ปลูกอ้อยโดยไร้ขอบเขต กระทรวงอุตสาหกรรมได้รับรายงานจากคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายว่า การกำหนดระเบียบต่าง ๆ ตามมาตรา 17 ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดขอบเขตพื้นที่ปลูกอ้อย เพื่อให้ได้ปริมาณอ้อยตามแผนพัฒนาการเกษตรของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2534 เช่น การกำหนดแผนการปลูกอ้อยและผลิตน้ำตาลทราย การกำหนดท้องที่ที่เหมาะสมสำหรับการส่งเสริมการปลูกอ้อย การกำหนดปริมาณอ้อยให้ชาวไร่อ้อยผลิต การกำหนดระเบียบว่าด้วยการรับอ้อยจากชาวไร่อ้อย ฯลฯ นั้น คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายกำลังเร่งรัดการพิจารณาว่าระเบียบและประกาศเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้

19/19

ความเห็นชอบก่อนมีประกาศใช้บังคับตามกฎหมายต่อไป ดังนั้น เมื่อประกาศและระเบียบต่าง ๆ ของคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายได้มีประกาศใช้บังคับแล้ว การปลูกอ้อยนอกเขตเกษตรกรรมจึงอ้อยก็จะไม่ได้รับสิทธิต่าง ๆ เช่น การจัดสรรปริมาณอ้อยส่งโรงงาน การได้รับเงินผู้คอกเบี้ยต่ำ ฯลฯ ซึ่งจะส่งผลให้การขยายพื้นที่ปลูกอ้อยโดยไร้ขอบเขตหรือการบุกรุกป่าสงวนเพื่อการปลูกอ้อยจะลดน้อยลงตามลำดับต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาว่าเรียนคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอในข้อ 5 ต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสีปนนท์ เกตุทัต)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

โทร. 2459918

โทรสาร 662 - 2460740